

Sygn. akt III CSK 178/14

POSTANOWIENIE

Dnia 20 sierpnia 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Wojciech Katner

w sprawie z powództwa J. J.
przeciwko Skarbowi Państwa - Sądowi Rejonowemu w C.
o zapłatę,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 sierpnia 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powoda
od postanowienia Sądu Apelacyjnego w [...]
z dnia 6 sierpnia 2013 r., sygn. akt I ACz [...],

1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**2) zasądza od powoda na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii
Generalnej Skarbu Państwa kwotę 1350 (jeden tysiąc trzysta
pięćdziesiąt) złotych tytułem kosztów postępowania
kasacyjnego,**

**3) przyznaje adwokatowi A. H. od Skarbu Państwa Sądu
Apelacyjnego w [...] kwotę 1350,- (jeden tysiąc trzysta
pięćdziesiąt) złotych powiększoną o podatek VAT tytułem
wynagrodzenia za udzielenie powodowi nieopłaconej pomocy
prawnej z urzędu.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 6 sierpnia 2013 r. Sąd Apelacyjny w [...] oddalił zażalenie powoda J. J. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 30 kwietnia 2013 r., którym odrzucony został pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Sądowi rejonowemu w C. o zapłatę. Odrzucenie pozwu, a następnie wskazanego zażalenia nastąpiło w oparciu o art. 199 § 1 pkt 2 k.p.c. i wynikało z tożsamości przedmiotowej i podmiotowej roszczenia powoda ze sprawą prowadzoną przez Sąd Rejonowy w S. pod sygn. akt I C [...].

W skardze kasacyjnej skarżący zarzucił zaskarżonemu postanowieniu naruszenie przepisów postępowania, tj. art. 316 § 1 w związku z art. 361 k.p.c. poprzez rozpoznanie sprawy nie na podstawie stanu rzeczy istniejącego w chwili orzekania; art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 oraz art. 397 § 2 k.p.c. przez nierozpoznanie zarzutów apelacyjnych; art. 328 § 1 w związku z art. 361 k.p.c. polegając na wewnątrznie sprzecznym uzasadnieniu orzeczenia sądu drugiej instancji. Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania wraz z rozstrzygnięciem o kosztach postępowania. W odpowiedzi na skargę Skarb Państwa – Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniósł o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania, ewentualnie jego oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga nie mogła zostać przyjęta do rozpoznania ze względu na niespełnienie przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

We wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania skarżący podniósł z powołaniem się na art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c., że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne oraz skarga jest oczywiście uzasadniona.

Na wstępie należy zwrócić uwagę, że jeżeli skarga jest oczywiście uzasadniona, to nie powinna wymagać najpierw rozpatrzenia zagadnienia prawnego wiążącego się z rozpoznaniem tej sprawy, bo takie podstawy skargi z założenia się wykluczają. Wyjaśnia to prawidłowo pozwany w odpowiedzi na

skargę, podając szereg argumentów znanych z utrwalonego w tym względzie orzecznictwa i poglądów doktryny. Istotne jest niewskazanie przez powoda żadnych rażących naruszeń przepisów postępowania, na które powód się powołuje w uzasadnieniu skargi, a które by świadczyły o oczywistości skargi. Nie jest nią różnica 4000 złotych wskazywana jako istota różnych spraw, wniesionych przez skarżącego do sądów. Uzasadnienie wniosku w kwestii oczywistej zasadności skargi musi się wyszukiwać w uzasadnieniu podstaw skargi, mimo że profesjonalny pełnomocnik skarżącego powinien to uczynić w odrębnym wywodzie prawniczym (art. 398⁴ § 2 k.p.c.).

Zagadnienie prawne dotyczy, zdaniem skarżącego potrzeby wyjaśnienia, czy sąd może czynić ustalenia na podstawie jedynie kserokopii uzasadnienia, nie potwierdzonego za zgodność z oryginałem innego sądu, do której to kserokopii nie zostało dołączone orzeczenie i tylko na tej podstawie, bez zapoznania się z sentencją orzeczenia lub całością akt sprawy ustalać, że zaszły przesłanki z art. 199 § 1 k.p.c. Jest oczywiste, że tak postawione zagadnienie jest pytaniem odnoszącym się do konkretnej sprawy i odpowiedź na nie jest zależna od ustalonych okoliczności, należąc do argumentów faktycznych i prawnych rozstrzygnięcia w toku instancji. Nie jest to abstrakcyjnie sformułowane, nowe zagadnienie, które w wyniku rzetelnej analizy prawnej, z wykorzystaniem dotychczasowego orzecznictwa i doktryny wymagałoby wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy. Pełnomocnik skarżącego pomija, że skarga kasacyjna jest wyjątkowym środkiem zaskarżenia i nie może prowadzić do rozpatrywania sprawy jakby w trzeciej instancji sądowej, którą nie jest, a dotyczy prawomocnego orzeczenia sądowego. Nie może też opierać się na kwestionowaniu stanu faktycznego i dokonanej oceny dowodów, gdyż nie może to być podstawą skargi (art. 398³ § 3 k.p.c.), a ustalenia faktyczne poczynione przez Sady obu instancji wiążą Sąd Najwyższy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). Do podważania ustaleń faktycznych sprowadza się w gruncie rzeczy wniesiona skarga i uzasadnienie wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania.

Ze względu na brak wskazanych we wniosku przesłanek określonych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c. należało na podstawie art. 398⁹ § 2 orzec jak

w postanowieniu. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania dla pełnomocnika z urzędu udzielającego powodowi pomocy prawnej z urzędu zapadło po uwzględnieniu nakładu pracy i wypełnieniu przesłanek uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi według art. 398⁴ § 2 k.p.c., na podstawie §§ 19 i 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (jedn. tekst Dz. U. z 2013 r., poz. 461). Ze względu na stan majątkowy powoda i korzystanie przez niego z pełnomocnika z urzędu, koszty należne drugiej stronie zostały przyznane od powoda z uwzględnieniem art. 102 w związku z art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

[aw]